

KONTINUIRANA EDUKACIJA

FAKOEMULZIFIJACIJA I ULOGA SESTRE U OPERATIVNOM ZAHVATU

MT Merima Omanović-Banda

MT Vahida Čalija

Odjeljenje za hirurgiju - Odsjek za oftalmologiju

Katarakta

- ▣ Katarakta, ili kako se u narodu još naziva siva mrena, predstavlja замуćenje očnog sočiva ili leće koje dovodi do pada vida.
- ▣ Naziv potječe od grčke riječi „katarasso” – vodopad, jer je odsjaj zjenice kod katarakte bijel kao vodopad.

Katarakta – uzroci i podjela

Katarakta može nastati zbog mnogo razloga.

- ▣ **Urođene ili kongenitalne katarakte** mogu nastati zbog bolesti majke tokom trudnoće ili izlaganju zračenju, naročito u prva tri mjeseca trudnoće.

- ▣ **Stečene katarakte** možemo podijeliti na:
 - juvenilne
 - traumatske
 - metaboličke
 - staračke.

Katarakta - simptomi

- ▣ Sočivo se postepeno замуćuje dok ne postane sasvim mutno; bolesnici se žale da im vid slabi; da nemaju dobru oštrinu vida; da vide kao kroz maglu; da bi na kraju razlikovali samo svjetlo od tame.

Katarakta

Normalno sočivo

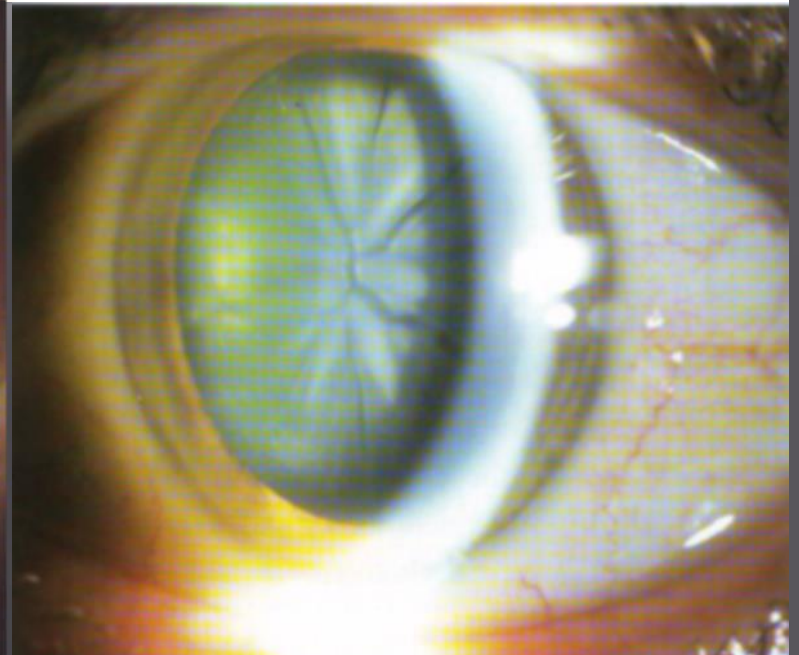
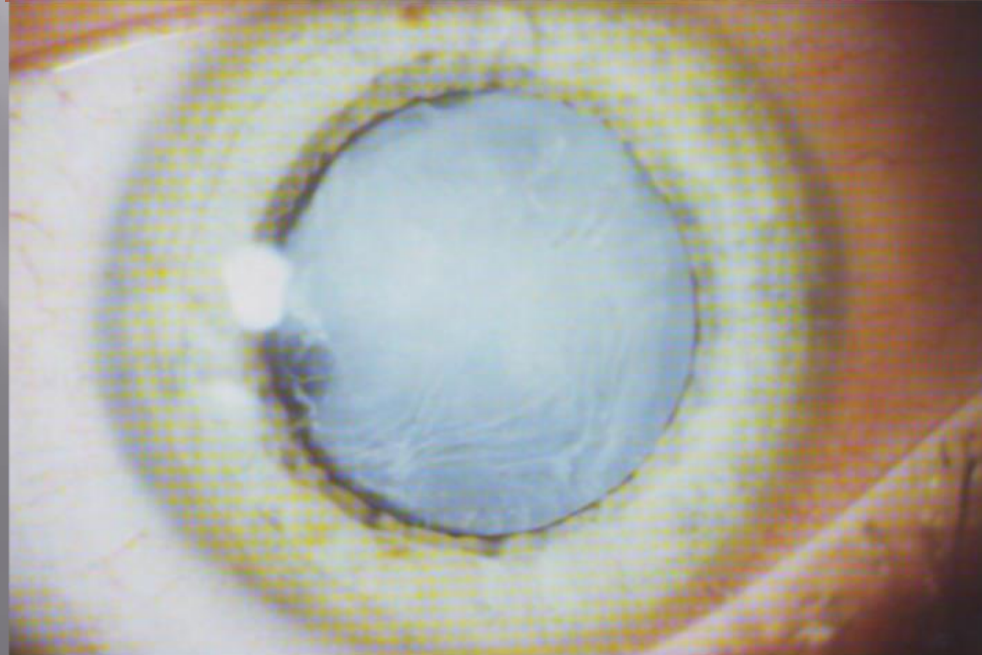
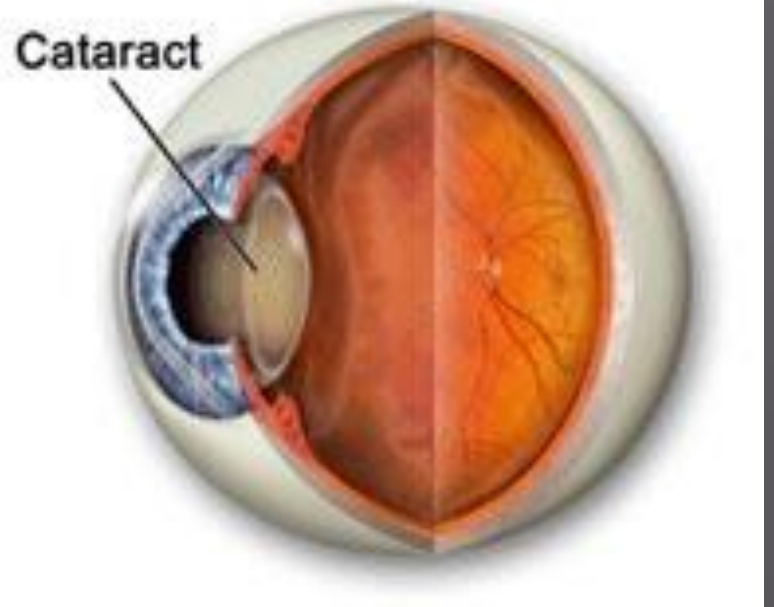
Zamučeno sočivo

Katarakta

Cataract

Katarakta – pregled i liječenje

- ▣ Oftalmološki pregled obuhvata:
 - određivanje oštine vida
 - mjerenje IOP-a
 - EHO oka kojim se izračunava jačina intraokularne leće i utvrđuje eventualne promjene u zadnjem segmentu oka.

- ▣ Katarakta se liječi operativno.

Operativni zahvati

- ▣ Kod nas postoje dva načina odstranjenja mreene hirurškim zahvatom:
 1. Ekstrakapsularna ekstrakcija leće
 2. Ultrazvučna operacija (fakoemuzifikacija)

- ▣ Oba operativna zahvata daju uspješne i dobre rezultate.

- ▣ I u jednom i u drugom slučaju zamućena leća se zamjenjuje umjetnom (prozirnom) lećom koja postaje trajni dio oka.

Operativni zahvati

Fakoemulzifikacija

- ▣ Predstavlja najčešće upotrebljavanu i najnapredniju tehniku operativnog lečenja katarakte.
- ▣ Prilikom zahvata na oku se pravi rez od 1,8-3,5 mm kroz kojeg se ultrazvučnim putem prirodno sočivo odstranjuje i zamenjuje veštačkim.
- ▣ Zbog izuztno malog reza, rana se najčešće ne ušiva. Više od 97 % pacijenata koji se podvrgnu fakoemulzifikaciji bude izliječeno bez komplikacija.

Operativni zahvati

Ekstrakapsularna ekstrakcija katarakte (ECCE)

- ▣ Koristi se češće kod uznapredovalih stadijuma katarakti i kada su one udružene sa drugim oboljenjima.
- ▣ Rez je veći, iznosi 5-6 mm i zahtijeva postavljenje šava.
- ▣ Oporavak je nešto duži, a ishod operacije identičan fakoemulzifikaciji.

Operativni zahvati

Šta su zadaci medicinske sestre instrumentarke?

- ▣ Čišćenje operativnog i drugog instrumentarija
- ▣ Pažljivo čuvanje operativnog i drugog instrumentarija
- ▣ Spremanje instrumentarija u boksove i pripremanje za sterilizaciju
- ▣ Obavljanje sterilizacije
- ▣ Pripremanje za operaciju
- ▣ Učešće u operativnom radu i instrumentiranje.

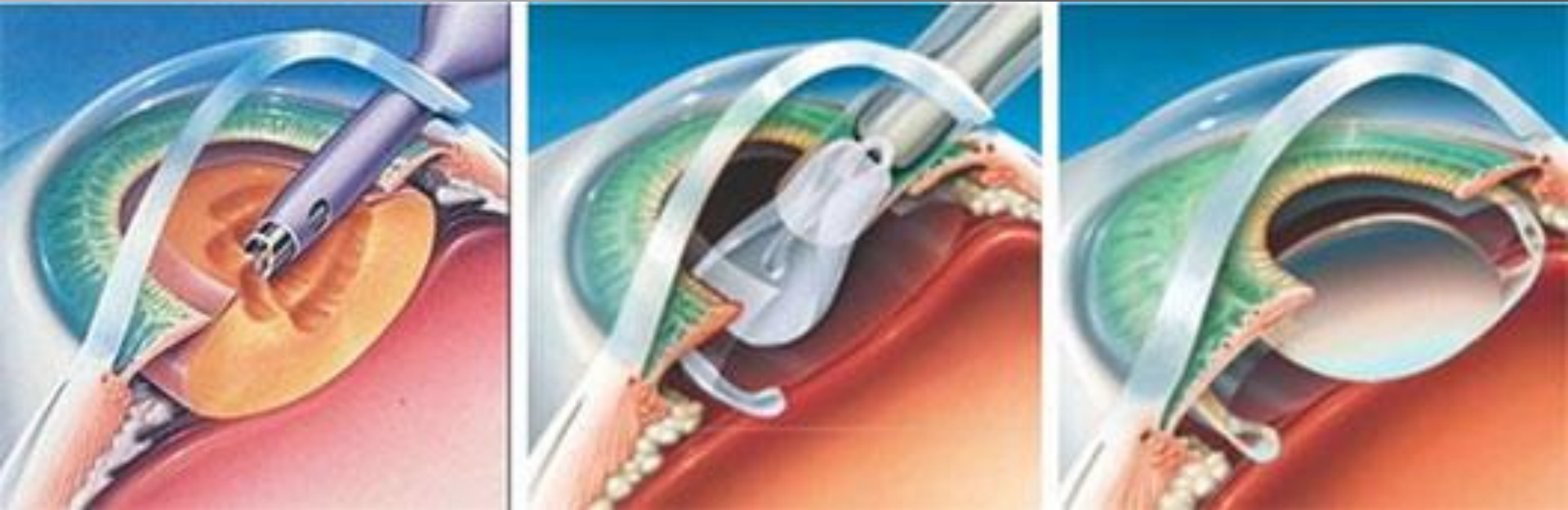
Tok operativnog zahvata

- ▣ Anestetik se može dati lokalno (kapi) ili putem injekcije peribulbarno ili retrobulbarno.
- ▣ Oralna ili intravenska sedacija se također može upotrijebiti.
- ▣ Opća anestezija se rijetko upotrebljava, obično kod djece i odraslih sa djelomičnim medicinskim ili psihijatrijskim problemima.
- ▣ Trepavice i okolna koža bit će dezinficirane.
- ▣ Lice je pokriveno sa plahtom sa otvorom za operaciju oka.

Tok operativnog zahvata

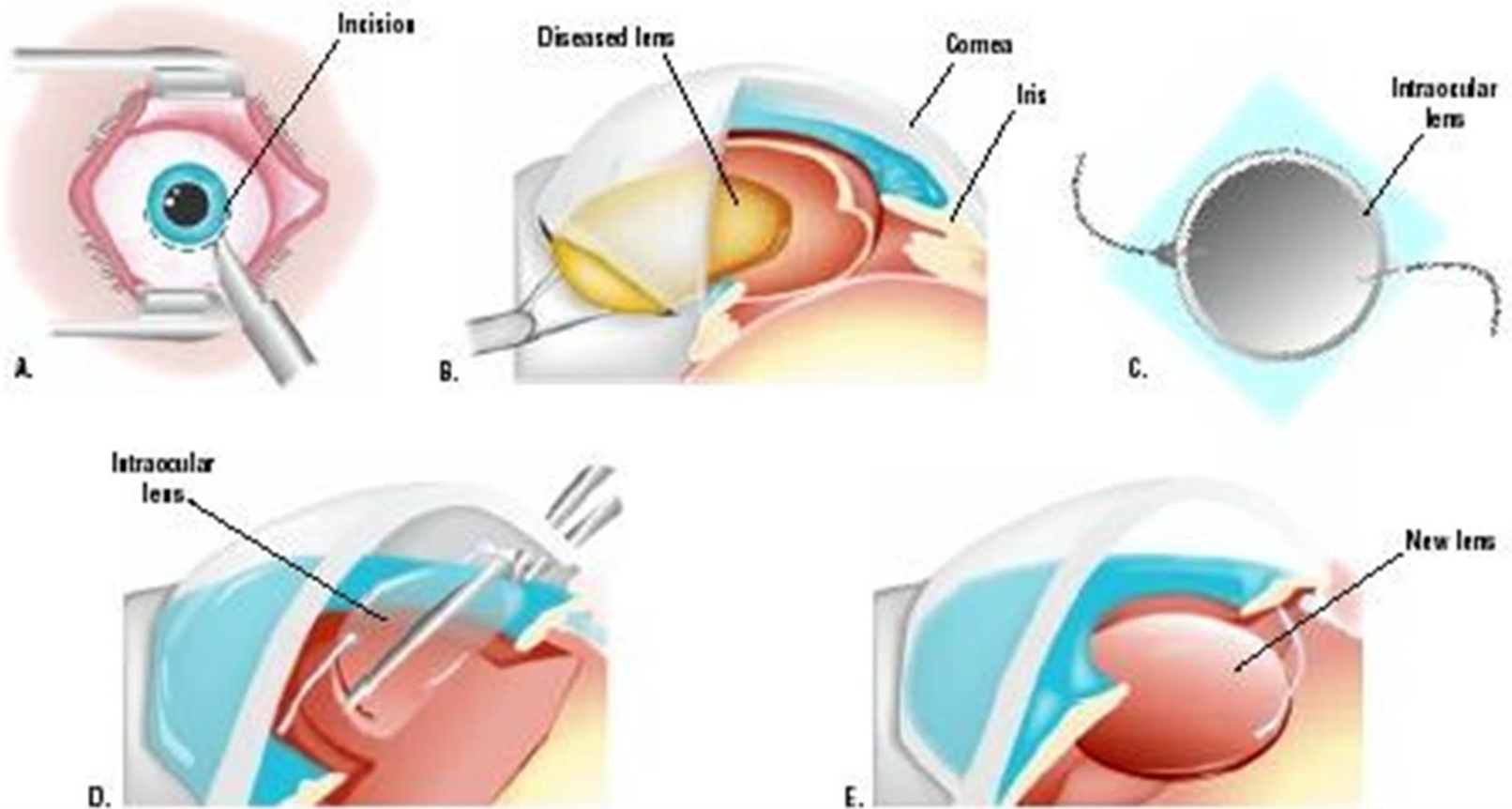
- ▣ Vjeđe se drže otvorenim pomoću blefarostata kako bi se spriječilo treptanje tijekom operacije.
- ▣ Bol je minimalna u pravilno anesteziranom oku, ali osjećaj pritiska i nelagoda zbog svjetla operacijskog mikroskopa je česta.
- ▣ Očna okolina se održava vlažnom pomoću sterilnih fizioloških kapi za oči ili metilceluloze viskoelastik.

Fakoemulzifikacija

Ekstrakapsularna ekstrakcija katarakte (ECCE)

Extracapsular cataract extraction

Intraokularne leće

Aspheric design IOL

Toric IOL

Multifocal IOL

Upotreba antibiotika

Antibiotik/steroid kombinacija kapi za oči stavlja se na kapke da bi se zaštitilo operirano oko.

Antibiotici se mogu dati preoperativno, intraoperativno i/ili postoperativno.

Često se koriste lokalni kortikosteroidi u kombinaciji sa lokalnim antibioticima postoperativno.

ZAVRŠNE UPUTE

- ❑ Većina operacija katarakte se radi pod lokalnom anestezijom. Na taj način pacijentu je omogućeno da ide kući isti dan.
- ❑ Oko bi trebalo biti pokriveno najčešće nekoliko sati nakon operacije, nakon čega se kaže pacijentu da počne koristiti kapi za oči da bi se smirila upala, te da upotrebljava antibiotike da bi se prevenirala infekcija.

HVALA NA PAŽNJI

